

ગાંધીનગર સમાચાર

તા. ૧૬-૩-૨૦૧૩, શનિવાર

તંત્રી સ્થાનેથી.....

પાકિસ્તાનના નાપાક પ્રસ્તાવનો જડબાતોડ જવાબ આપવો જરૂરી

પાકિસ્તાનની નેશનલ એસેમ્બલીમાં આતંકવાદી અફઝલ ગુરૂને આઝાદીના લડવૈયા તરીકે ઓળખાવવાનો અને ભારત સરકાર દ્વારા એને અપાયેલ ફાસીના મુદ્દે નિંદા-પ્રસ્તાવ રજૂ કરાયો, તે કોઈ સામાન્ય કે નહીં ગણકારવા લાયક ઘટના નથી. આ પ્રસ્તાવ દ્વારા પાકિસ્તાને ભારત વિરુદ્ધની એની વર્ષો જૂની લડાઈને નવો આયામ આપવાની વ્યૂહાત્મક યેચા કરી છે. કાશ્મીર મુદ્દે ભારત સાથે કથારેય સમાધાન શક્ય નહીં હોવાની પાકિસ્તાનને ખાતરી થઈ ચુકી છે. ભારત વારંવાર કહેતું રહ્યું છે કે કાશ્મીર એ ભારતનું જ અંગભૂત રાજ્ય છે, પરંતુ પાકિસ્તાન શરૂથી જ કાશ્મીરને એક ઈસ્લામિક પ્રદેશ તરીકે પોતાની સંપત્તિ માને છે. કબાઈલીઓ દ્વારા કરાયેલો હુમલો એ હકીકતમાં પાકિસ્તાની સરકાર અને લશ્કરના ઈશારા પર જ કરાયેલું પશ્ચિત્સરનું આક્રમણ હતું. પાકિસ્તાન આંતરરાષ્ટ્રીય પરિભળો સમક્ષ પોતાનો હક દાવો કબૂલ કરાવવા આવા 'પ્રોકેસી' યુદ્ધનો જ આશ્રય લેવાનું પસંદ કરતું રહ્યું છે. કાશ્મીરનો ઘણો મોટો હિસ્સો એણે 'આઝાદ કાશ્મીર'ના નામે પચાવી પાડ્યો છે અને હજી બાકી રહી ગયેલા ખીણ પ્રદેશ પર એનો ડોળો મંડાવેલો છે. કાશ્મીર પ્રમુખ આંતરરાષ્ટ્રીયકરણ કરવા દેવાની પંડિત નહેરૂની ઉદાર નીતિને કારણે આઝાદીના સાડા છ દાયકા પછી પણ એ પ્રમુખ લટકતો જ રહ્યો છે. અફઝલ ગુરૂ જેવા ઉદામ યુવાનોને બહેકાવીને કાશ્મીરની 'મુકમ્મલ આઝાદી'ના જંગમાં નિત્ય નવું પેટ્રોલ રેડાતું રહ્યું છે. એનાથી થતાં ભડકા કાશ્મીરને દગ્ગાર છે. એથી વધારે તો દિલ્હીને, દેશની આમ જનતાને દગ્ગાર રહ્યાં છે. કાશ્મીર મુદ્દે ચાલતું રાજકારણ કોંગ્રેસ જેવા રાષ્ટ્રવાદી રાષ્ટ્રકીય પક્ષને હરબેહરા ગુનેગારના કહેડામાં ઊભું કરતું રહ્યું છે. પંડિત નહેરૂની લઈ સોનિયા ગાંધી અને મનમોહનસિંહ સુધીના રાષ્ટ્રીય નેતાઓને કાશ્મીર મુદ્દે નીચાણે બેસવું થતું રહ્યું છે. અફઝલ ગુરૂના માર્ગદર્શન હેઠળ દેશની સર્વોચ્ચ સંસ્થા - સંસદ પર થયેલા ઘાતકી હુમલાને પણ પાકિસ્તાન 'આઝાદીના જંગ' તરીકે ખપાવી શકતું હોય તો ભારત સરકારને એને એની જ ભાષામાં જવાબ આપવાનો સમય પાકી ગયો ગણાય. પરંતુ ભારત સરકાર 'ગરીબ કે જોડું' ની જેમ પાડોશી દેશનાં અશ્લીલ અડપલાં સાંખતી રહી છે. એણે ક્યારેય આ મુદ્દે નક્કર પગલું ભરી એ સમસ્યાનો કાયમી ઉકેલ આણવાનો પ્રામાણિક પ્રયાસ કર્યો નથી. બધું જ દાબડદીબડ રાખી પ્રમુખને લટકતો રાખવાની કૂટનીતિ ભારતને ઘણી મોંઘી પડી છે.

કાશ્મીર પર પાકિસ્તાન એનો હક ક્યારેક ઊડાવતું નથી. અગાઉ ઝુલ્ફીકાર અલી બુટ્ટોએ આ મુદ્દે હિંદુસ્તાન સામે એક હજાર વર્ષ સુધી લડી લેવાનો સંકલ્પ કર્યો હતો, તેનું જ પ્રકારનારને પુનરાવર્તન એમના અનુગામીઓ કરતાં રહ્યા છે. કોણ જાણે કેમ, ભારત સરકાર, પછી તે નહેરૂના નેતૃત્વવાળી હોય, શાસ્ત્રીના નેતૃત્વ હેઠળની હોય કે વાજપેયીની નેતાગીરીવાળી 'એનાડીએ' સરકાર હોય - કોઈએ કાશ્મીર મુદ્દે નિયાંજાક લડત ચલાવી એનો ખુલાસાબંધ ઉકેલ આણવાની ઈમાનદારી દાખવી જ નથી. લાલબહાદુર શાસ્ત્રીને આપણે 'જય જવાન જય કિસાન' જેવું રૂપકડું સૂર આપનારા પ્રામાણિક કે સ્વચ્છ પ્રતિભાવાળા વડાપ્રધાને સૈનિકોએ લોહી વહેવડાવીને છેક લાહોરમાં ત્રિરંગો ફરકાવ્યો ત્યારે પણ એમનો જીનેલો પ્રદેશ પરત કરતી વેળાએ કાશ્મીરનો મુદ્દો ઉકેલ્યો નહીં, તે કેવી કમનસીબી છે! ભારતમાં પ્વાજની મજાદ પર ચાદર યાડવીને પરત ફરેલાં પાક વડાપ્રધાન રાજા પરવેઝ અશરફ સરહદ પર પાક ધૂપણાખોરી કે આતંકવાદી પ્રવૃત્તિ વિશે હરક ઉચ્ચારતા નથી પણ કાશ્મીરની સ્વતંત્રતા માટે યુધ્ધ ચડેલા અફઝલ ગુરૂને 'શહીદ' તરીકે બિરદાવે છે, ભારત સરકારે એને ફરમાવેલી ફાસીની સજા બદલ ભારતની ધોર નિંદા કરતો પ્રસ્તાવ પસાર કરે છે અને આપણા 'મોની' બાબા ચૂપચાપ એ સાંભળી લે છે. જરા પણ લાજશરમ કે દેશાભિમાન જેવી વસ્તુ બચી હોય તો આપણી સંસદ અને સરકારે આ નાપાક હરકતનો, તત્કાળ, આપી દુનિયાને દેખાય અને સમજાય એવો જડબાતોડ જવાબ આપવો જોઈએ.

ગાંધીનગરમાં રાષ્ટ્રીય એકતા કેમ્પ સફળતાપૂર્વક સંપન્ન

વિવિધ રાજ્યોના ૧૫૦ શિબિરાર્થીઓ જોડાયા

ગાંધીનગર, તા. ૧૫ ભારત સરકારના યુવા કાર્યક્રમ અને ખેલ મંત્રાલય પુસ્તક અને નહેરુ યુવા કેન્દ્ર ગાંધીનગર દ્વારા રાષ્ટ્રીય એકતા કેમ્પ સફળ રીતે સંપન્ન થઈ ગયો. ગાંધીનગર યુથ હોસ્ટેલ ખાતે રાષ્ટ્રીય એકતા શિબિરનો ઉદ્ઘાટન કાર્યક્રમ અને સમાપન કાર્યક્રમ યોજાયો હતો. સમાહ દરમિયાન વિવિધ રાજ્યોના ૧૫૦ જેટલા શિબિરાર્થીઓએ ભાગ લીધો હતો અને સુંદર કાર્યક્રમો, પ્રવાસની મજા માણી હતી. રાષ્ટ્રીય એકતા શિબિર સમાહ દરમિયાન વિવિધ વિષયો પર જુદા જુદા રાજ્યના શિબિરાર્થીઓને માર્ગદર્શન આપવામાં આવ્યું હતું. મધુર ડેરી, ઈન્દ્રોડા પાર્ક, અક્ષરધામ મંદિર, વિધાનસભાની મુલાકાત, બ્રહ્મહુમારી રાજયોગ કેન્દ્ર સેક્ટર-૨, ગાંધીનગરની ફિલ્ડ વિઝીટ ગોઠવી વિવિધ પ્રાંતના યુવાનોને માર્ગદર્શન આપવામાં આવ્યું હતું.

નિસર્ગ સાયન્સ સેન્ટર દ્વારા જૈવિક વિવિધતા વિષય પર કાર્યશાળા યોજાઈ

ગાંધીનગર, તા. ૧૫ બાળકોમાં વિજ્ઞાન અને પર્યાવરણ વિશે જાગૃતિ લાવવા અનેક કાર્યક્રમો કરતા નિસર્ગ સાયન્સ સેન્ટર દ્વારા તાજેતરમાં રાષ્ટ્રીય પર્યાવરણ જાગૃતિ અંતર્ગત 'જૈવિક વિવિધતાનું સંરક્ષણ' વિષય પર કાર્યશાળા યોજાઈ હતી. જેમાં તજજ્ઞો દ્વારા જૈવિક વિવિધતાનો અર્થ પાવર પોઇન્ટ પ્રેઝન્ટેશન દ્વારા સમજાવ્યો હતો તથા જૈવિક વિવિધતા પર પ્રદૂષણની અસર કઈ રીતે થાય છે તેમજ આ પ્રદૂષણની અસર ઓછી કરવા માટેના ઉપાયોની જાણકારી આપવામાં આવી હતી.

સરસ્વતી વિદ્યાલય, સેક્ટર-૬, બાશ્ચી લક્ષ્મીનરાય કન્યા વિદ્યાલય, સેક્ટર-૨૮, વસંત માધ્યમિક શાળા, શિક્ષક જોડાયા હતા. આ સમગ્ર કાર્યક્રમનું સંચાલન અનિલભાઈ પટેલ (મેનેજીંગ ટ્રસ્ટી) નિસર્ગ સાયન્સ સેન્ટર દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું. કાર્યક્રમને સફળ બનાવવા માટે સેન્ટરના કો-ઓર્ડિનેટર હાર્દિક મકવાણા, હાર્દિક ભટ્ટ અને શિવાંગ પટેલે ભારે જહેમત ઉઠાવી હતી.

વન અને પર્યાવરણ મંત્રાલય, ભારત સરકાર નવી દિલ્હી તથા વિકસત અમદાવાદનાં સહયોગથી 'રાષ્ટ્રીય પર્યાવરણ જાગૃતિ અભિયાન કાર્યક્રમ' અંતર્ગત 'જૈવિક વિવિધતાનું સંરક્ષણ' વિષય પર એક દિવસીય કાર્યશાળાનું આયોજન નિસર્ગ કોમ્યુનીટી સાયન્સ સેન્ટર દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું. આ કાર્યક્રમમાં ગુજરાત પ્રદૂષણ નિયંત્રણ બોર્ડ, ગાંધીનગરના નિવૃત્ત પી.આર.ઓ. નરેશ ઠાકર (એ.સી.એફ.) વન વિભાગ, અનિલભાઈ પટેલ (મેનેજીંગ ટ્રસ્ટી) નિસર્ગ સાયન્સ સેન્ટર ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. આ કાર્યક્રમમાં પર્યાવરણ પ્રેમી મહેમાન એવા નરેશ ઠાકર હેમંતભાઈ સુથારનું સ્વાગત સુવરની આંટી આપીને અનોખી રીતે કરવામાં આવ્યું હતું.

વન વિભાગના હેમંતભાઈ સુથારે આ પ્રસંગે જૈવિક વિવિધતા વિશેની વિસ્તૃત જાણકારી શાળાઓના વિદ્યાર્થીઓને આપી હતી. પાવર પોઇન્ટ પ્રેઝન્ટેશન દ્વારા રાષ્ટ્રીય સેમિનારનું આયોજન ગાંધીનગર, તા. ૧૫ 'શિક્ષક અને પર્યાવરણનો સમતોલ વિકાસ' વિષય પર એક રાષ્ટ્રીય સેમિનારનું આયોજન આગામી તા. ૨૮-૩૦ માર્ચના રોજ ફેકલ્ટી ઓફ એજ્યુકેશન, આર.એચ. પટેલ ઈંગ્લીશ મિડિયમ બીએડ કોલેજ, સે-૨૨ ખાતે કરવામાં આવ્યું છે. કડી સર્વિશ વિદ્યાલય સંલગ્ન આર.એચ. પટેલ ઈંગ્લીશ મિડિયમ બી.એડ. કોલેજ, ગુજ કોસ્ટ અને જીએમડીસીના સહયોગથી યોજનાર આ કાર્યક્રમમાં નિષ્ણાંતો ભાગ લેશે.

કડી વિશ્વ વિદ્યાલયના ફેકલ્ટી ઓફ એજ્યુકેશન દ્વારા રાષ્ટ્રીય સેમિનારનું આયોજન

ગાંધીનગર, તા. ૧૫ 'શિક્ષક અને પર્યાવરણનો સમતોલ વિકાસ' વિષય પર એક રાષ્ટ્રીય સેમિનારનું આયોજન આગામી તા. ૨૮-૩૦ માર્ચના રોજ ફેકલ્ટી ઓફ એજ્યુકેશન, આર.એચ. પટેલ ઈંગ્લીશ મિડિયમ બીએડ કોલેજ, સે-૨૨ ખાતે કરવામાં આવ્યું છે. કડી સર્વિશ વિદ્યાલય સંલગ્ન આર.એચ. પટેલ ઈંગ્લીશ મિડિયમ બી.એડ. કોલેજ, ગુજ કોસ્ટ અને જીએમડીસીના સહયોગથી યોજનાર આ કાર્યક્રમમાં નિષ્ણાંતો ભાગ લેશે.

લાગે છે, સરકારે ભાળ મજૂરી વિરુદ્ધ અભિયાન છેવટું દીધું છે... બાળકો પત્રિકા વેચી રહ્યા છે...!

સિદ્ધાર્થ લો કોલેજનો વાર્ષિકોત્સવ સંપન્ન

ગણેશ વંદના, ફ્યુઝન ડાન્સ અને ગાંધીનગર, તા. ૧૫ ગાંધીનગર શહેરની જાણીતી સંસ્થા સિદ્ધાર્થ લો કોલેજના વિદ્યાર્થીઓનો તાજેતરમાં વાર્ષિકોત્સવ ખૂબ જ આનંદ અને ઉત્સાહથી સંપન્ન થયો. કોલેજના વિદ્યાર્થીઓએ ગીત, અભિનય, ડાન્સ અને ફેશન શો જેવી વિવિધ આઈટમો રજૂ કરી પ્રેક્ષકોને ડોલાવી દીધા હતા. કાર્યક્રમની શુભ શરૂઆત ગણેશ વંદનાથી થઈ હતી. ઉમંગી દ્વારા રજૂ થયેલી ગણેશ વંદના બાદ આમંત્રિત મહેમાનોનું સ્વાગત કરવામાં આવ્યું હતું. કોલેજની વિદ્યાર્થીની કુસુમે 'દેશ રંગીલા...' ગીત પર સુંદર ડાન્સ રજૂ કર્યો હતો. અનોખા, અનુરાધા, કુણાલ, આરતી, સુનિલસિંહ, ભાવિકા, જનક, અનિલ, હિરેશી પણ આ પ્રસંગે ગીત અને ફિલ્મ ડાન્સ રજૂ કરી પ્રેક્ષકોને મંત્રમુગ્ધ કરી દીધા હતા. 'મા મારે જીવનું છે' નાટકમાં, ફ્યુઝન ડાન્સમાં, ફેશન શોમાં, કરાટે શોમાં વિદ્યાર્થીઓની કોશલ્ય શક્તિ ખીલી ઉઠી હતી. ચાંપાજસિંહ પ્રતાપસિંહ ડોડિયાએ તલવારબાજીનો શો દર્શાવ્યો હતો. જેને સૌ દર્શકોએ મન ભરીને માણ્યો હતો. કોલેજના વાર્ષિકોત્સવમાં આમંત્રિત મહેમાનોએ ખાસ હાજરી આપી વિદ્યાર્થીઓના ઉત્સાહમાં વધારો કર્યો હતો. આ પ્રસંગે જયેશભાઈ ભેરવીયા, આર.વા. માંકડ, સુર્યસિંહ ડાભી, ડો. દિલીપભાઈ મેવાડા, ખાસ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. જયદિપસિંહ વાલેલા, ગીત પર સુંદર ડાન્સ રજૂ કર્યો હતો. અને પ્રતિકસિંહ ગોંડલે કાર્યક્રમને સફળ બનાવવા ભારે જહેમત ઉઠાવી હતી. સમગ્ર કાર્યક્રમનું સફળ સંચાલન મીના અડાલજી અને સુરેશભાઈએ સુંદર શબ્દરૂપી માળાથી કર્યું હતું.

કોલેજના પગાર કેન્દ્ર શાળાએ લોકનૃત્યમાં પ્રથમ ક્રમ મેળવ્યો

ગાંધીનગર, તા. ૧૫ ગાંધીનગર જિલ્લા શિક્ષણ સમિતિ, જિલ્લા પંચાયત ગાંધીનગર દ્વારા તાજેતરમાં યોજાયેલી તાલુકા કક્ષાની સાંસ્કૃતિક સ્પર્ધામાં કોલેજના પગાર કેન્દ્ર શાળાનો લોક નૃત્યમાં પ્રથમ નંબર આવતા શાળા પરિવારે અભિનંદન પાઠવ્યા હતા. ઉત્તરવેળાના રાજ્યજીવનપ્રાથમિક શાળામાં તાજેતરમાં જિલ્લા શિક્ષણ સમિતિ અને જિલ્લા પંચાયત ગાંધીનગર દ્વારા તાલુકા કક્ષાનો સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ યોજાયો હતો. સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમમાં કોલેજના પગાર કેન્દ્ર શાળા દ્વારા 'લોકનૃત્ય' રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું. લોકનૃત્ય તૈયાર કરનાર શાળાના શિક્ષિકા દિવ્યાબેન દ્વારા ખૂબ જ ઉત્સાહ અને ખૂબ જ મહેનત કરીને તૈયાર કરાવેલું હતું. આ કાર્યક્રમ સફળ બનાવવા બદલ શાળાના બાળકો તથા પ્રેરક શિક્ષકોને શાળાના આચાર્ય હસમુખભાઈ પટેલે અભિનંદન પાઠવ્યા હતા.

રાસબિહારી દેસાઈને સ્વરાંજલિ...!! ખરજતાં સ્વરતાં સ્વામિતું કંકુ દરેક મહેફિલમાં ખરશે...!!

'માડી તારું કંકુ ખર્ચું ને સૂરજ ઊગ્યો' ગીત જેમની ઓળખાણ હતી. જેને મન સંગીત સ્વરપેટીમાંથી, હાથ કે વાજિંત્રોમાંથી નથી આવતું, એ તો હૃદયમાંથી આવે છે, જેને સંગીત ગળથૂથીમાં હતું એવાં ગુજરાતી સુગમ સંગીતનાં સમ્રાટ, જાણીતા ગાયક, સંગીતકાર, રાસબિહારી દેસાઈને સ્વરાંજલિ અર્પવા, કહોને કે એમની સંગીતયમ સ્મૃતિઓ વાગોળવાનો એક મસ્ત કાર્યક્રમ 'શિવરંજની' એ માઉન્ટ કાર્બલ સ્કૂલ ખાતે યોજાયો હતો...

'શિવરંજની' ગાંધીનગરની અત્યંત જૂની સંગીતને વેરેલી સંસ્થા છે, અને રાસબિહારી - વિભા દેસાઈની જોડીનો આ સંસ્થા સાથે જૂના નાતો છે. સંસ્થાના પ્રમુખ વાગિન ભૂચે કોટુબિક લાગણીનાં સંબંધની વાત કરી કે લગભગ ૬૫ વર્ષ પૂર્વે વિસનગરથી રાસભાઈ સાથેનાં સંબંધ છે. અને આ કાર્યક્રમમાં એમની પેઢીની યંગ જનરેશન સુધી ખાસ માનને માત્ર કોટુબિક લાગણીથી ખેંચાઈને આ કાર્યક્રમ માણવા આવ્યાં છે... કાર્યક્રમ કોઈ ગણતરી - હિસાબ વગર જ આ કપલે સંસ્થા માટે કરેલાં છે. ખરજ સ્વરનાં માલિક, ઉમદા વ્યક્તિત્વ, અધ્યાત્મિકતા, ધરાવતાં રાસભાઈ કહેતાં કે, 'આ હું ત્યાંથી ગાતો, કોંક મને ગવડાવે છે' ૨૩ જૂન ૧૯૭૫નાં રોજ પાટણ શહેરમાં જન્મેલાં રાસબિહારીની હળવાશભરી વાતો અને સૈન્સ ઓફ હુમર પણ ગજબનાં હતા. ગાડીમાં બેઠા પછી ડાઈવરને કહેતા, 'જનો પહરી કે નહીં?', એક કાર્યક્રમમાં શ્રોતાઓ ખુબ ગંભીર દેખાતા હતાં ત્યારે એમને વાગિન ભુચેને કહેલું કે, 'કોઈ તાળી પાડે કા ના પાડે તું જરૂર તાળી પાડજે...' ઓગસ્ટ મહિનામાં શિવરંજનીનાં એક કાર્યક્રમની સમાપ્તિ બાદ જયરાજસિંહ સરવેયા, વાગિન ભૂચ, અને મારા વચ્ચે વાત થયેલી કે હવે રાસબિહારી દેસાઈનો કાર્યક્રમ કરીએ, કારણ હવે એમની તબીયત સારી રહેતી નથી...

અને ખરેખર 'શિવરંજની' મોડી પડી ગઈ અને લાઈવ પ્રોગ્રામની જગ્યાએ એમનાં રેકોર્ડ્સ સી.ડી.ની મદદથી એમનો અવાજ સાંભળવો પડ્યો... સંગીતના ભેખધારી શિક્ષક એક અને અજોડ રાસભાઈને સ્વરાંજલિ અર્પવા એમનાં જ શિષ્યો અમર-રયામ-ગાર્ગી - હસમુખ - સોનિક અને એમનાં સુરમાં સૂર મેળવનાર વિભા દેસાઈ હાજર હતાં....

કોટુબિક લાગણીથી 'શિવરંજની' સાથે જોડાયેલ સંગીતનાં એક અને અજોડ રાસબિહારી દેસાઈ માટે અવતરણ "મારો અભાવ મોરની જેમ ટૂંકશે, ઘેરાશે વાદળો ને હું સાંભરી જઈશ..." "થોડો સ્મણમમાં છું, થોડો ગાનમાં છું, સંકેલ્યો શ્વાસ દેહે, સ્વજન હું નથી ગયો."

ગાંધીનગરનાં શ્રોતાઓને જો રિયાઝની ટેવ પાડી હોય તો એનું શ્રેય રાસબિહારીને જાય છે... અમારા ઘરે અમારાં અવસર, ઉપર નિમંત્ર્યા બધાને કિંતુ - હવે અમારી સભાથી વહી જવાની સજા મળી છે, દોસ્તો અમોની શાની સજા મળી...

એમનાં જ અવાજ, એમની શ્રુતિ, સ્વરકંઠ, રાસભાઈની રેકોર્ડ્સ પ્રાથનાથી કાર્યક્રમ શરૂ થયો, 'પૂણે ઈંદ, પૂણે મદ: યા કુન્દે ઋતુ શારહાર ધવલા...' મિદાશથી ગૂંજતો અવાજ, સૂરથી ધરતી હતી એનાથી બમણી સુંદર કરવાં અવરહેલાં... કવિ નાન્યાલાલાલની પ્રાર્થના વિભાબેને ગાઈ પ્રમુખ અંતર્યામી, વિમલ દુખા... રાસબિહારી ભાઈએ ૧૯૬૪માં વિભાબેન વેણવ સાથે પ્રભુતામાં પગલાં પાડેલાં, વિભાબેન વ્યવસાયે આયકર વિભાગમાં સંયુક્ત કમિશ્નર હતા અને રાસભાઈ ફિઝીકસનાં અધ્યાપક... રાસભાઈના સુવર્ણ ઈતિહાસની શાણો કંડારેલું સ્ટેજનાં બેકગ્રાઉન્ડમાં મુકેલું વિશાળ બેનર ભવ્ય ભૂતકાળનું સાક્ષી બનેલું... 'માંડવાની જુઈ' ના આલ્બમ વખતની પુરૂષોત્તમ ઉપાધ્યાય - શ્વેતુ દિવેદીયા - રાસભાઈ - જગજીતસિંઘ (કે જયારે જગજીતસિંઘ ગુજરાતીમાં ગાતા અને કોરસમાંય સૂર પુરાવતા) અમરભાઈએ એક શૈર કબો કે, 'બહાર ઊભાં હોત તો તસવીરની ચર્ચા કરત, આ અમે ઊભાં છીએ તસવીરનાં શું બોલીએ...' પ્રખ્યાત સિતારવાદક રવિશંકરનો મનગમતો રાગ માંજ - ખમાજમાં

ચલકો નહીં તો કયાંથી ચલકાવી શકો." રાસભાઈ સાથે છેક સુધી શિખવાનો લાભ મેળવનારા હસમુખ - સોનીકે ભાનુપ્રસાદ ત્રિવેદીની રચના, 'હારાં ક્યાં કરે દર્પણ બે સામસામે સુક્રી એ ખસી ગયાં, પ્રતિબિંબ એકબીજાને ચુંબન કર્યાં કરે.' રાસભાઈના દાદી લક્ષ્મીબાઈ ખુબ સાડું ગાતાં અને રામચરિત માનસ એમને કંઈક હશે. માતા દુર્ગાબાનું નાની વયે અવસાન થતાં એમનાં કોઈ નિર્માણબેને એમનો ઉછેર કરેલો... સદાય પ્રસન્ન રહેતાં તેઓ કહેતાં કે, 'રોનક ચહેરા પર જો ને લાવી શકો, 'ઈશ્વર કરે સિલનની શણે વિસ્તર્યા કરે, ઘડિયાળ બંધ થાય ને કંટા ફર્યાં કરે દર્પણ બે સામસામે સુક્રી એ ખસી ગયાં, પ્રતિબિંબ એકબીજાને ચુંબન કર્યાં કરે.' રાસભાઈના દાદી લક્ષ્મીબાઈ ખુબ સાડું ગાતાં અને રામચરિત માનસ એમને કંઈક હશે. માતા દુર્ગાબાનું નાની વયે અવસાન થતાં એમનાં કોઈ નિર્માણબેને એમનો ઉછેર કરેલો... સદાય પ્રસન્ન રહેતાં તેઓ કહેતાં કે, 'રોનક ચહેરા પર જો ને લાવી શકો, 'ઈશ્વર કરે સિલનની શણે વિસ્તર્યા કરે, ઘડિયાળ બંધ થાય ને કંટા ફર્યાં કરે દર્પણ બે સામસામે સુક્રી એ ખસી ગયાં, પ્રતિબિંબ એકબીજાને ચુંબન કર્યાં કરે.' રાસભાઈના દાદી લક્ષ્મીબાઈ ખુબ સાડું ગાતાં અને રામચરિત માનસ એમને કંઈક હશે. માતા દુર્ગાબાનું નાની વયે અવસાન થતાં એમનાં કોઈ નિર્માણબેને એમનો ઉછેર કરેલો... સદાય પ્રસન્ન રહેતાં તેઓ કહેતાં કે, 'રોનક ચહેરા પર જો ને લાવી શકો, 'ઈશ્વર કરે સિલનની શણે વિસ્તર્યા કરે, ઘડિયાળ બંધ થાય ને કંટા ફર્યાં કરે દર્પણ બે સામસામે સુક્રી એ ખસી ગયાં, પ્રતિબિંબ એકબીજાને ચુંબન કર્યાં કરે.' રાસભાઈના દાદી લક્ષ્મીબાઈ ખુબ સાડું ગાતાં અને રામચરિત માનસ એમને કંઈક હશે. માતા દુર્ગાબાનું નાની વયે અવસાન થતાં એમનાં કોઈ નિર્માણબેને એમનો ઉછેર કરેલો... સદાય પ્રસન્ન રહેતાં તેઓ કહેતાં કે, 'રોનક ચહેરા પર જો ને લાવી શકો, 'ઈશ્વર કરે સિલનની શણે વિસ્તર્યા કરે, ઘડિયાળ બંધ થાય ને કંટા ફર્યાં કરે દર્પણ બે સામસામે સુક્રી એ ખસી ગયાં, પ્રતિબિંબ એકબીજાને ચુંબન કર્યાં કરે.'

'શિવરંજની' એ સુગમ સંગીતનાં સરતાળ રાસબિહારી દેસાઈની સ્મૃતિઓ વાગોળી એમનાં સ્વર અને સ્વરાંકનના ગીતોની મહેફિલમાં શ્રદ્ધા સુમન અર્પ્યા...'માડી તારું કંકુ ખર્ચું ને સૂરજ ઊગ્યો' ગીત રાસબિહારી દેસાઈની ઓળખ બનેલી અને આકાશવાણી પર આ ગીત સાંભળવા શ્રોતાઓ રેડિયો ઓન રાખતાં.

થઈને થાક્યા જીવલી, હૈંડ હૈંડ હવે બગડી જઈશે' રજૂ કર્યું જેમાં 'લલવા - ટણપા' જેવાં શબ્દોની સંગત હતી... રાસભાઈએ ૧૯૬૧માં 'શ્રુતિવૃંદ' નામનો સુગમ સંગીત કાર્યક્રમ સામાન્ય માણસને ધ્યાનમાં રાખીને ચાલુ કર્યો હતો, જે ચાર દાયકા સુધી સફળતા પૂર્વક ચાલ્યો હતો... અમદાવાદની ભવસ્ત્ર કોલેજની એમની એકેડેમીમાં ૧૯૦ કવિ - ૮૫ સ્વરકારો અને બે હજારથી વધુ વિદ્યાર્થીઓને સંગીતમાં કેળવવાનું શ્રેય ધરાવતાં હતા... કવિ હરિશ મિનાશીની પંક્તિ, 'સાધો, એશું મદિરા ચાખે, દરાખનો જે મમ બુલ્લી વળગ્યો છે, રૂદરાખે' ની વાત બાદ માધવ રામાનુજની પ્રસિધ્ધ રચના, 'પાસ પાસે તોય કેટલાં દૂર' અને એ બાદ કવિ મનુભાઈ ત્રિવેદીની રચના, 'મનવાં ખોલ તિમિરનાં

તાળાં' અને કવિ સુરેશ દલાલે તુકારામનાં મરાઠી અલંકારનાં ગુજરાતી અનુવાદ 'મારો માહેર પંઢરી' ગાઈને એમનાં સ્વરાંકનને શ્રદ્ધાંજલિ અર્પી... દેશ-વિદેશમાં સુગમ સંગીતનાં કાર્યક્રમ કરનારાં રાસભાઈ એ રેડિયો ટીવીનાં ટોપગ્રેડ ગાયક હતા. એમનાં આલ્બમ માંડવાની જુઈ, શ્રવણ માપુરી, ને તમે યાદ આવ્યાં, બિલિપત્ર, ત્રિનેત્ર, કામાધવ લીલા ગાન, આશ્રમ ભજનગાથા, કીર્તનમાલા, અમે કોમળ શાખ, શિવમહિમન, વિષ્ણુસહસ્ત્રનામ, સાયુજય, સંગીત સુધા... પ્રખ્યાત હતાં... ગુજરાતી ફિલ્મો કાશીનો દીકરો, હોશલ પદમણી, લીલુડી ધરતીમાં એમલે સંગીત આપેલું અને 'કાશીનો દીકરો' માટે તો સંગીતનો પુરસ્કાર પણ મળેલો... વિભાબેન દેસાઈએ 'માડી તારું કંકુ ખર્ચું' થી શ્રદ્ધાંજલિ અર્પી, ૨૦૧૧ની રેકોર્ડ્સ ઉમાશંકર જોષીની રચના, 'સૂરજ હું કે હું, યાંદાની આંખડી' માત્ર ૩૬ અને એકતારા પર ગવાયેલી જેમાં એમનાં સ્પષ્ટ ઊચ્ચારો હૃદય સુધી ઊતરે એવો... 'શિવરંજની' રાસભાઈની યોજાયેલી અફવાનુ સ્મરણ સંસ્થા ને દાદ આપવી રહી... રાસબિહારી દેસાઈ માટેનાં બે અવતરણો કેટલા યશસ્વર્થ છે. 'મારો અભાવ મોરની માકક ટૂંકશે, ઘેરાશે વાદળોને હું સાંભરી જઈશ' અને 'થોડો સ્મરણમાં છું, થોડો ગાનમાં છું, સંકેલ્યો શ્વાસ દેહે, સ્વજન હું નથી ગયો...' રાસભાઈ આપણાં વચ્ચે જ, સદેહે નહીં પણ સૂરથી એમનાં અવાજથી... સુગમ સંગીતની મહેફિલમાં એમનાં ખરજનાં સ્વરનું કંકુ હમેશાં ખરતું રહેશે...